לחי מכאן ולחי מכאן או קורה מכאן וקורה מכאן ונושא ונותן באמצע אמרו לו אין מערבין רשות הרבים בכך ואמאי קרו ליה גמורה מהו דתימא כי פליגי רבנן עליה דרבי יהודה דלא הוי רה"י ה"מ לטלטל אבל לזרוק מודו ליה, קמ"ל: אמר מר זו היא רה"ר למעוטי מאי למעוטי אידך דרבי יהודה *דתנן רבי יהודה אומר אם היתה דרך רה"ר מפסקתן יסלקנה לצדדין *וחכמים אומרים אינו צריך ואמאי קרו ליה גמורה אידי דתנא רישא גמורה תנא נמי סיפא גמורה, ולחשוב נמי מדבר דהא תניא איזו היא רה"ר סרטיא ופלטיא גדולה ומבואות המפולשין *והמדבר אמר אביי לא קשיא כאן בזמן שישראל שרויין במדבר כאן בזמן הזה: אמר מר אם הוציא והכניס בשוגג חייב חטאת, במזיד ענוש כרת ונסקל בשוגג חייב חטאת, פשיטא במזיד ענוש כרת ונסקל אצטריכא ליה, הא נמי פשיטא הא קמ"ל כדרב דא"ר *מצאתי מגלת סתרים בי רבי חייא וכתוב בה איסי בן יהודה אומר אבות מלאכות מ' חסר אחת *אינו חייב אלא אחת איני *והתנן אבות מלאכות מ' חסר אחת והוינן בה מנינא למה לי, ואמר רבי יוחנן *שאם עשאן כולן בהעלם אחת חייב על כל אחת ואחת אלא אימא אינו חייב על אחת מהן והא קמ"ל האי מהנך דלא מספקן: אמר מר אבל ים ובקעה והאיסטווני' והכרמלית אינן לא כרה"י ולא כרה"ר ובקעה אינו לא כרה"י ולא כרשות הרבים' והא *תנן הבקעה בימות החמה רה"י לשבת ורה"ר לטומאה בימות הגשמים רה"י *(לכאן ולכאן) אמר עולא לעולם כרמלית הויא, ואמאי קרי לה רה"י, לפי שאינה רה"ר רב אשי אמר

כגון

לחי מכאן ולחי מכאן· בשתי פאות של אחד מן הבתים להיכר בעלמא דקסבר רבי יהודה ב' מחיצות הוו רה"י מדאורייתא והא איכא שתי מחיצות מעלייתא מחיצות של ב' בתים: **מהו דתימא כי פליגי רבנן עליה דר' יהודה·** בברייתא ואמרי אין מערבין רה"ר בכך למהוי רה"י ה"מ לטלטל שיהא מותר לטלטל בתוכה כדקתני אין מערבין רה"ר בכך דגזור בה משום דדמי לרה"ר: **אבל לזרוק·** שהזורק מרה"ר לתוכה מודו ליה לחייב דשתי מחיצות דאוריי' ושם רה"י עליה: **קמ"ל גמורה.** כלומר זו היא שנגמרו מניין מחיצות שלה שיש לה מחיצות מכל צד כגון חריץ וכן גדר דאמרינן מד' לצדדין גוד אסיק פני המחיצה על ראשו ונמצא ראשו מוקף מד' לצדדין וחללו ד' אבל דרבי יהודה לא נגמרו מחיצות שלה למניינן ולאו רה"י היא כלל: **מפסקתן·** לפסי ביראות בפרק ב' דעירובין דהקילו חכמים משום עולי רגלים בבור בר"ה והבור עצמה רה"י שהיא עמוקה י' ורחבה ד' והממלא מתוכה ומניח על שפתה חייב והקילו חכמים לעשות ד' פסין וביניהן י' אמות דהוי חללו רה"י למלאות מן הבור וקאמר ר' יהודה אם היתה דרך רה"ר מפסקתן יסלקנה מביניהן דאתו רבים ומבטלי מחיצתה והתם רמינן דרבי יהודה אדרבי יהודה דלעיל דאמר נושא ונותן באמצע דלא אתו רבים ומבטלין מחיצות, ורבנן אדרבנן ומשנינן לה: **אינו צריך·** והיינו דקתני זו היא רה"ר אבל הילוך דרבים לבין הפסים לא הוי רה"ר הואיל ואיכא שם ד' מחיצות: **ואמאי גמורה·** הכא ליכא למימר "מהו דתימא" כדלעיל, דעיקר עשייתן משום לטלטל בתוכו וקאמרי רבנן אינו צריך דרשות היחיד היא אפילו לטלטל וכ"ש דהזורק לתוכה מרה"ר חייב: **בזמן שהיו ישראל במדבר·** חשיבא רה"ר: **בזמן הזה·** אינו מקום הילוך לרבים דהולכי מדברות לא שכיחי: **חייב חטאת פשיטא·** כיון דתנא חדא רה"י וחדא רה"ר ליתני סתמא ואם הוציא והכניס חייב ואנא ידענא דשגגתו חטאת דהא שבת זדונו כרת הוא: **הא נמי פשיטא·** דבהתראה סקילה, ממקושש: **מגילת סתרים·** שהסתירוה מפני שלא ניתנה ליכתוב וכששומעין דברי יחיד חדשים שאינן נשנין בב"ה וכותבין אותן שלא ישתכחו מסתירין את המגילה: **אינו חייב אלא אחת·** השתא משמע אם עשאן בהעלם אחד שלא נודע לו בין כל אחת ואחת שחטא אינו חייב אלא אחת דכל חילול דשבת גוף אחד של עבירה הוא: **מנינא למה לי·** ליתני אבות מלאכות הזורע והחורש כו' למה לי לאשמעי' מניינא הא מני להו ואזיל: **חייב על כל אחת ואחת·** ובא להודיענו סכום החטאות שאדם חייב באיסורי שבת בהעלם אחד ואשמעינן מ' חסר אחת הן ותו לא שאפי' עשה תולדותיהן עמהן אינו מביא על התולדה היכא דעשאה עם אביה דה"ל כעושה וחוזר ועושה דכול' חדא עבירה היא: **אינו חייב על אחת מהן·** אחת יש בהן שאינו חייב עליה מיתה ולא פי' (רבי) איזו היא ואשמעי' תנא דמתני' דקתני נסקל דהא הוצאה והכנסה מהנך דלא מספקן היא, דעל זו לא אמר איסי בן יהודה: **בימות החמה·** שאין בה זרעים: **רה"י לשבת·** דהא לאו הילוך לרבים הוא שאין רבים מסתלקין מן המסילה לילך בשדה: **רה"ר לטומאה·** וספקו טהור דהא לאו מקום סתירה הוא שיש בני אדם נכנסים לה דספק טומאה לטמא מסוטה גמרינן לה והתם סתירה כתיב ונסתרה והיא נטמאה דבמקום סתירה טמאה היא לבעלה מספק ומכאן אתה דן לשרץ: **בימות הגשמים·** שהיא זרועה אין אדם נכנס לה: **לעולם כרמלית הויא·** והזורק מרה"ר לתוכה אינו חייב:

כגון

דכל גגות (עירובין צה.) דקתני התם ועוד אמר רבי יהודה מערבין למבוי המפולש וי"ל דמתני' איכא לפרושי דמערבין בצורת הפתח וקסבר ג' מחיצות דאורייתא א"נ ה"א דמתני' איירי במבוי המפולש לרה"ר אבל אין ר"ה עוברת לתוכה להכי מייתי הברייתא דיתר על כן דאפי' רה"ר (גמורה) עוברת בה מטלטלין ע"י לחי או קורה משום דשתי מחיצות דאורייתא ואע"ג דבפ"ק דעירובין (דף י.) אמתני' דהרחב מי' אמות ימעט משמע דלכל היותר לא התיר רבי יהודה אלא עד י"ג אמה ושליש *היינו מדרבנן אבל מדאורייתא אפי' ברוחב י"ז אמות מטלטלין דאית ליה ב' מחיצות דאורייתא דע"כ נ"ל דרבי יהודה איירי ברה"ר גמורה שבוקעין שם רבים כדמוכח בפ"ק דעירובין דף ו: ושם) גבי כיצד מערבין רה"ר ושם פירשתי* וא"ת והא מדקתני סיפא דמבואות המפולשין הוו רה"ר שמעי' שפיר לאפוקי מדר' יהודה דאית ליה ב' מחיצות דאורייתא דלדידיה מבואו' המפולשות לא הוו רה"ר כיון דאיכא שתי מחיצות וי"ל דמסיפא לא הוה שמעינן לאפוקי מדר' יהודה דה"א טעמא דרבי יהודה משום דקסבר לחי וקורה משום מחיצה דאיכא מאן דסבר הכי בפ"ק דעירובין (דף טו:) להכי אצטריך למתני' זו היא רה"י גמורה *למעוטי דר' יהודה דלא הוי רה"י דלחי וקורה לא חשיב מחיצה: **ואמאי** קרי ליה גמורה כו' מהו דתימא· אומר ר"י דלשון גמורה אדרבה איפכא מסתברא זו היא רה"י גמורה אבל זו אינה רה"י גמורה אבל היא רה"י קצת ורש"י ישבה בדוחק (א) לפי הגמרא: **כאן** בזמן שישראל שרויין במדבר· משמע קצת דאינה ר"ה אלא א"כ מצויין שם ששים רבוא כמו במדבר: **בשוגג** חייב חטאת פשיטא· כיון דאשמעינן דהאי הוי רה"י והאי הוי ר"ה פשיטא דהמוציא מזה לזה בשוגג חייב חטאת: **הא** קמ"ל כרב כו'· מכאן מדקדק ר"י דלא קתני איסי אינו חייב על אחת מהן אלא אסקילה אבל חטאת חייב על כולם דאי קאי אחטאת א"כ כי פריך בשוגג חייב חטאת פשיטא הו"ל לשנויי הא קמ"ל כרב דהא דמשני במזיד ענוש כרת ונסקל איצטריכא ליה לא משני מידי ומעיקרא ודאי לא היה ידע דמיירי בסקילה מדפריך מדר' יוחנן דמיירי בחטאת והיינו משום דאינו חייב אלא אחת לא מצי לאוקמי בסקילה דאטו בתרי קטלי קטלינן ליה אבל כי קמפרש דאינו חייב על אחת מהן קאמר איסי אז ידע שפיר דלא איירי איסי אלא בסקילה דלא פליג אמתני' דכלל גדול (לקמן עג:) דקתני מניינא למימר דחייב על כל אחת ואחת ואתי שפיר הא דבריש פרק כלל גדול (שם סט.) קאמר ארבי יוחנן דאמר שאם עשאן כולם בהעלם אחת חייב כו' דידע לה לשבת במאי ומפרש דידע לה לתחומים ואליבא דר"ע ולא מצי למימר דידע לה בדאיסי דהא אכולהו חייב חטאת וכן פירש בקונטרס ולקמן בריש הזורק (דף צו:) מייתי לדאיסי לענין סקילה ולא מישתמיט בשום מקום לאתויי לענין חטאת והא דאמרינן לקמן בריש פרק בתרא (דף קנד.) לרמי בר חמא דילמא הכי קאמר כל שחייבין על שגגתו חטאת חייבים על זדונו סקילה אומר ריב"א דאליבא דרמי בר חמא אתיא ההיא ברייתא דלא כאיסי דלאיסי איכא דוכתא דחייב חטאת ולא סקילה: **ואמר** רבי יוחנן שאם עשאן כולם בהעלם אחת כו'· אין צריך לפרש דפריך דמסתמא לא פליג איסי עלה אלא מדברי איסי נמי יש לדקדק כן מדקתני מניינא כדדייק לקמן בכלל גדול (דף עג:) :

לא

כח א מיי' פי"ו מהל' שבת הלכה לג :

כט ב מיי' פי"ד מהל' שבת הלכה א :

ל ג ד מיי' פ"כ מהל' אבות הטומאות הל' ו:

כד"ס וכי תימא

נושא

רשות הרבים

ולא בעי למימר דזו היא רה"י גמורה למעוטי דרבנן דאם היה רה"ר מפסקתן זו היא רה"י למעוטי אידך דרבנן דמי שיש לו שני בתים דלא הוי רה"י דלחי וקורה משום מחילה דזהו לא מיסתבר ועוד דמאי ליה ספי לאוקמי כרבנן [תו"י]

נושא

כרמלית

כ"ב קנג: טהרות פ"ו מ"ו

[בטהרות א"י לכך ולכך]

מבנה

ב' הסברים למשנה במס' טהרות

רבינו חננאל

רה"ר כרמלית ומקום פטור. פשיטא היא זו הברייתא וגם פירושה הראשונים ממני. איזו היא רה"י חריץ עמוק י' טפחים ורחב ד'. וכן גדר גבוה י' ורחב ד' זו היא רה"י גמורה (הבו) זו היא למעוטי הא דתני ר' יהודה מי שיש לו ב' בתים בשני צדי רה"ר עושה לחי מכאן וכו' זה אינו רה"י לא לזרוק וכ"ש לטלטל. סרטיא ופלטיא ומבואות המפולשות זו היא רה"ר גמורה למעוטי הא דר' יהודה. דתנן בעירובין בפסי ביראות. ר' יהודה אומר אם היתה דרך הרבים מפסקתה יסלקנה לצדדין קמ"ל דאע"ג דלא סילקה אינה כרה"ר: אמר מר והוציא מרה"י זה לרה"ר זה בשוגג חייב חטאת במזיד בלא התראה ענוש כרת בהתראה נסקל פשיטא לא נצרכה אלא להא דאמר רב מצאתי במגילה סתרים בי ר' חייא וכתיב בה איסי בן יהודה אומר אבות מלאכות ארבעים חסר אחת אינו חייב על אחת מהן נמצא חייב בפני עצמה בספק ולתי המוציא מרשות לרשות דלא מספקא חיוב. דתני בהדיא בשוגג חייב חטאת במזיד חייב כרת ונסקל הא דתנן בטהרות פ"ו הבקעה בימות החמה רה"י לשבת ומטלטלין בה ורה"ר לטומאה וק"ל ספק טומאה ברה"ר טהור. בימות הגשמים שמלאה מים ואין אדם נכנס לתוכה רה"י לזה ולזה. משני עולא לעולם הבקעה כרמלית היא.

והא

עירובין [כ.] כב.

פס' ביראות

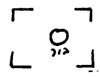

לקמן צו :

לקמן סט. עג:

[צו]

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה ואמאי וכו' ורש"י ישבה בדוחק (לפי הגמרא) תא"מ ונ"ב פי' לפירוש גמורה:

*הקשה ריב"א ומאי קמ"ל ר' מתני' היא לקמן סט: ומתני' [illegible] בהעלם זה וזה בידו [illegible] בכרת [illegible] דלקמן דף עג: א"כ קמ"ל דלא כאיסי חייב דלאיסי חטאת [תו"י]

גליון הש"ס

גמ' דאמר רב מצאתי מגילת סתרים. ע"ל ר"ה בב"מ לב ע"א. תוס' ד"ה יהר היינו מדרבנן. ולא זכיתי להבין הא מה דקתני ונותן לחי כו' ונושא ונותן היינו לף מדרבנן דמדאורייתא ליכא לחי דהא סבר ב' מחיצות דאורייתא: תוס' ד"ה כאן כו' ששים רבוא כו' עי' עירובין מ"ב תוד"ה כיצד:

(הא דטהרות) לבקעה
כגון דאית לה מחיצות וכי הא דאמר עולא
א"ר יוחנן *קרפף יותר מבית סאתים שלא
הוקף לדירה ואפילו כור ואפילו כוריים הזורק
לתוכו חייב, מ"ט, מחיצה היא אלא שמחוסרת
דיורין" בשלמא רב אשי לא אמר (א) כעולא
אלא עולא מ"ט לא אמר כשמעתיה? אמר לך
בתמיה
אי דאית לה מחיצות, בקעה קרי לה, קרפף
רש"י ברייתא. קשה
היא! ורב אשי *רה"י קתני: והכרמלית אטו
ים ובקעה וכו'
כולהו נמי לאו כרמלית נינהו? כי אתא רב
(רש"י) הא דקתני כרמלית
דימי א"ר יוחנן לא נצרכה אלא לקרן זוית
הסמוכה לרה"ר- דאע"ג דזימנין דדחקי ביה
רבים ועיילי לגוה כיון דלא ניחא תשמישתיה
כי כרמלית דמי. כי אתא רב דימי ~~א"ר יוחנן~~
בין העמודין נידון ככרמלית מ"ט אף על גב
רש"י
דדרסי בה רבים כיון דלא מסתגי להו בהדיא
ככרמלית דמיא אמר ר' זירא אמר ~~רב יהודה~~
איצטבא שלפני העמודים נידון ככרמלית,
למ"ד בין העמודים, כ"ש איצטבא למ"ד
איצטבא, איצטבא הוא דלא ניחא תשמישתיה
אבל בין העמודים דניחא תשמישתיה לא
לישנא אחרינא אבל בין העמודין דזימנין
דדרסי ליה רבים כרה"ר דמיא. אמר רבה בר
סתם לבינה ג' רוחב וג' גובה
שילא אמר רב חסדא לבינה זקופה ברה"ר
ועבר ד' אמות ברה"ר ① רש"י ②
וזורק ונח: בפניה חייב על גבה פטור, אביי
הא דעל גבה פטור
ורבא דאמרי תרוייהו והוא שגבוה שלשה
והוי מקום פטור
דלא דרסי לה רבים אבל *היזמי *והיגי אע"ג
ג"כ פטור דהוי מקום פטור
דלא גביהי שלשה ~~נחיא בר רב~~ אמר אפילו
דרסי עליה בסנדליהון לא דרסי והוי מקום פטור
היזמי והיגי אבל צואה לא ~~ורב אשי~~ אמר
אפילו צואה. אמר רבה דבי רב שילא כי
אתא רב דימי אמר רבי יוחנן *אין כרמלית
רוחב
פחותה מארבעה, ואמר רב ששת ותופסת עד
עשרה, מאי "ותופסת עד עשרה" ① אילימא דאי איכא מחיצה עשרה הוא דהוי
כרמלית ואי לא לא הוי כרמלית, ולא, והאמר רב גידל אמר רב חייא בר יוסף
אמר רב "בית שאין בתוכו עשרה וקירויו משלימו לעשרה: על גגו מותר לטלטל
בכולו, °בתוכו אין מטלטלין בו אלא ד' אמות," ② אלא מאי "ותופסת עד י'" "דעד י'
הוא דהויא כרמלית למעלה מי' טפחים לא הוי כרמלית, וכי הא דא"ל שמואל ③
לרב יהודה "שיננא, לא תיהוי במילי דשבתא למעלה מי'" למאי הלכתא אילימא
דאין רשות היחיד למעלה מי' והאמר רב חסדא *נעץ קנה ברשות היחיד
וזורק ונח על גביו אפילו גבוה מאה אמה חייב מפני *שרה"י עולה עד לרקיע
אלא

פי' קוליס

כגון דאית לה מחיצות. ואשמעינן דאע"ג דהיקפה יתר מבית סאתים ולא הוקף לדירה שאין ביתו סמוך לה קודם היקף ולענין לטלטל לתוכה הויא ככרמלית כדאמרינן בעירובין שאין מטלטלין בו אלא בד' אפ"ה דאורייתא רה"י היא והזורק מרה"ר לתוכה חייב : **כדעולא.** דאמר מחיצה היא לקרות רה"י אלא שמחוסרת דירה לכך אסורה לטלטל מדרבנן והא דקתני רה"ר לטומאה כגון שיש פתחים במחיצותיה ונכנסין בזו *ויוצאין בזו : **עולא.** דאמר אמאי קרי לה רה"י כו' מ"ט לא אמר כגון דאית לה מחיצות ורה"י גמורה קאמר וניזיל בתר שמעתיה דאמר הזורק לתוכו חייב : **ורב אשי.** אמר לך רה"י קתני וכרמלית לא קרי לה תנא רה"י : **אטו כולהו.** הנך ים ובקעה ואיסטווניות לא זו היא כרמלית דהוזכר במנין רשויות הא קתני אינו לא כרה"י ולא כרה"ר ואין מוציאין ט' ש"מ זו היא רשות שלישי : **לא נצרכה.** כרמלית דקתני אלא לאוסופי כרמלית אחריתי כגון קרן זוית שנכנס בו בית לתוכו והניח מקרקעו לרה"ר : **לא ניחא תשמישתיה.** שאין יכולין להכנס לה להדיא דרך הילוכו אי נמי בית שפניו עומד באלכסון שזויתו אחת סמוכה לרה"ר והשניה משוכה מרה"ר ולפנים זוית הבולטת מעכבת את הרבים מליכנס בהדי' בתוך כניסה של זוית האחרת : **בין העמודים.** שהיו עמודים ברחבה ותולין בהם התגרים פרגמטיא וגם אילטבאות היו לפניהם לישב שם התגרים: **לא מסגי להו להדיא.** שהיו עמודים הרבה באורך ורוחב וזה שלא כנגד זה : **לבינה.** סתם לבינה ארכה ורחבה ג' ואין לעביה שיעור יש מהן עבות ויש מהן דקות : **ונח על פניה.** כגון דבילה שמינה או טיט : **חייב.** אם זרק ד"א דהוי כמונח ברה"ר דכל למטה מי' רה"ר הוא ובלבד שינוח (או) למטה מג' דהוי כקרקע או באויר כי האי דנדבקה בכותל וכדאמרינן במתני' לקמן הזורק ד' אמות בכותל למטה מי' טפחים כזורק בארץ וחייב, וכי אמר למטה מי' ברוחב ד' כרמלית וכשאין רחב ד' מקום פטור היינו בתשמיש המסוים כגון גב לבינה וראש כותל או עמוד דהני מסתיים תשמישתייהו אבל אויר כגון פני הכותל דבר הנדבק בו לא הוי רשותא לנפשיה אלא אי למטה מי' הוא הוי רה"ר גמור ואי למעלה מי' הוא דלא שלטי ביה רבים הוי אוירא בעלמא מקום פטור כדתנן למעלה מי' טפחים כזורק באויר ופטור : **על גבה פטור.** כדמוקי לה אביי ורבא בגבוהה ג' דלא דרסי בה רבים דהוי מקום לעצמה: **היזמי.** דורנ"א : **היגי.** אינגלטי"ר : **אע"ג דלא גבוה ג'.** הוי מקום פטור לעצמו דלא דרסי בה רבים עליה שלא יוזקו : **אפילו היזמי והיגי.** דדרסי עליה בסנדליהון אבל צואה אע"ג דלא גבוה לא דרסי עלה ורב אשי אמר אפילו צואה : **ה"ג אין כרמלית פחותה מד'.** רוחב ואי לא מקום פטור הוא ומותר לכתחלה להוציא משם לרשות הרבים ולרה"י : **ותופסת.** בגובה עד י' ולקמיה מפרש לה : **אילימא דאי איכא מחיצה י' כו'.** כגון בקעה המוקפת גדר והיא יתירה על בית סאתים ולא הוקפה לדירה : **וקירויו משלימו.** עובי קירויו : **על גגו.** דגבוה י' הוי רה"י ומותר לטלטל בכולו : **אלא בד'.** דכיון דלא גבוה המחיצה י' הוי כרמלית אלמא איפכא שמעינן לה : **דעד י' הוי כרמלית.** אויר של בקעה או של ים או של קרפף יתר על בית סאתים תופס את שמו עד י' אבל למעלה מי' אין שם כרמלית על אוירו בדבר שאינו מסויים כגון פני לבינה או פני כותל או קלט מן האויר למעלה מי' מותר להוציא לכתחילה משם לרה"י ולרה"ר דאין שם כרמלית עליו כי היכי דאויר למעלה מי' ברה"ר לאו רה"ר הוא כדתנן לקמן למעלה מי' כזורק באויר גבי כרמלית נמי לאו כרמלית הוא ובדבר מסויים כגון ראש עמוד וגב לבינה ליכא לאוקמיה דאי אית ביה ארבע פשיטא דלמעלה מעשרה לא הוי כרמלית דהא אפילו עמוד ברשות הרבים רשות היחיד הוא ואי דלית ביה ארבע ולמטה מעשרה מי הוי כרמלית הא קאמר אין כרמלית פחותה מארבע ואי בדקאי בכרמלית וכיון דלית ביה ד' הוי *שם הכרמלית עליו אם כן מלינו חומר בכרמלית מרשות הרבים דאילו ברשות הרבים כי האי גוונא מקום פטור הוא ובטל ומותר לרשות הרבים ולרשות היחיד ואנן אמרינן במתניתין דהאי תופסת עד י' מקולי רשות הרבים הוא הלכך לא מיתוקמא אלא באוירא : **אילימא.** דאין רה"י שולטת באויר למעלה מי' אלא מקום פטור הוא ובטל אף לגבי רה"ר : **נעץ קנה.** סתמיה אין רחב ד': **וזרק.** מר"ה ונח על גביו : **חייב.** כמונח ע"ג קרקע דלא בעי הנחה על גבי מקום ד' ברה"י כדמפרש לקמיה במתניתין : **עד לרקיע.** כל אויר שכנגד רה"י בין אויר חצר בין אויר עמוד בר"ה גבוה י' ורחב ד' כנגדו עד לרקיע שם רה"י עליו :
אלא

לא נצרכה אלא לקרן זוית. לא בעי למימר דאיצטריך לגלויי רה"ר משום דלר"א כרה"ר דמי ואפילו אית בהו חיפופי או שמא מספקא ליה אי מודה להו רבי אליעזר אם לאו : **אבל בין העמודים.** כרה"ר דמי אע"פ שאין בין עמוד לעמוד ט"ז אמות הוי רה"ר כיון שבני רה"ר בוקעין בה וחוץ לבין עמודים °רחב ששה עשר אמה : **ונח בפניה חייב.** אומר ר"ת דאם נח למעלה משלשה צריך שיהא בפניה ארבעה על ארבעה ומה שמודבק בפני הלבינה חשוב כמונח עליה אע"פ שאינו אלא באויר וכן הא דתנן למטה מי' כזורק בארץ ומוקי לה רבי יוחנן בדבילה שמינה היינו טעמא נמי דכיון שנדבק בפני הכותל שהוא רוחב ד' על ד' חשוב כמונח עליו וריב"א פי' דאף למעלה מג' לא בעי שיהא בפני הלבינה וכותל ד' על ד' דכיון שרואה את הקרקע חשיב כמונח ע"ג קרקע וקשה לר"י דלעיל (דף ד.) כי פריך אמתניתין דפשט ידו והא בעיא עקירה והנחה מע"ג מקום ארבע לוקי מתניתין במחזיק החפץ בענין זה שרואה את פני הקרקע : **אילימא** דעד עשרה הוא דהוי כרמלית ואי לא לא הוי כרמלית. פרש"י כגון בקעה המוקפת גדר והיא יתירה על בית סאתים ולא הוקף לדירה וקשה לר"י דהא רשות היחיד היא בין לעולא בין לרב אשי ולא הוי צריך לאתויי מרב גידל ועוד דהיכי קאמר ואי לא לא הויא כרמלית והרי ים ובקעה אין להן מחיצות ונראה לר"י דהכי פירושו אילימא עד דאיכא מחיצות י' היינו אויר הראוי למחיצות עשרה לאפוקי בקעה מסוככת בפחות מי' על גבי קונדסין דלא הוי כרמלית כיון דאין גבוהה י' והוי מקום פטור ומותר לטלטל בכולו והאמר רב גידל כו' :
ואם

מסורת הש"ס

עירובין סז:

ס"א ותניא פ"ק דעירובין חצר שהרבים נכנסין בזו ויוצאין בזו

לבינה זקופה ברה"ר וזרק ונח בה.

פי' סנה והוא אילן סרק

[עירובין פז.]

שיעורי כרמלית (עד עמ' ב')

גיטין עט. ע"ש [עירובין לג: לד:]

שם אויר כרמלית עליו כצ"ל רש"א

הגהות הב"ח

(א) גמ' רב אשי לא אמר כעולא אלא עולא מ"ט:

עין משפט נר מצוה

לא א מיי' פט"ו מהל' שבת הלכה א סמג לאוין סה טור שו"ע א"ח סי' שמו וסי' שנח :

לב ב ג מיי' פי"ד מהל' שבת הלכה ד טוש"ע א"ח סי' שמה סעיף יד :

לג ד מיי' שם הל' ו :

לד ה ו מיי' שם הלכה ז טוש"ע א"ח סי' שמה סעיף י :

לה ז ח מיי' שם הל' ד טוש"ע שם סעיף יח:

* * *

רבינו חננאל

והא דתנן רה"י כלומר אינה רה"ר. רב אשי אמר (וקאמר) בבקעה דאית לה מחיצות מדקתני רשות היחיד : **קרן** זוית הסמוכה לרה"ר ואיצטבא שלפני העמודים ככרמלית נידונין · כל שאין גבוה מן הקרקע ג' טפחים כגון ליבני וכיוצא בה כרה"ר דמי. וכל הגבוה ג' טפחים ואין בו רחב ארבעה וזרק ונח על גביו פטור חוץ מן הזורק ונח על פי הכלב או בפי הכבשן או בידו של אדם וכיוצא בהן המפורשות בהמוצא תפלין משום דמחשבתו משויא להו מקום ומפורש בהמוצא תפלין כי האי גונא דכל פחות מג' בארץ כארץ חשיב. וא"ר יוחנן אין כרמלית פחותה מד' ותופסת עד י' טפחים אבל למעלה מי' מקום פטור הוא והכי פירושא בפ' הזורק כי הא דאמר שמואל לרב יהודה שיננא לא תיהוי במילי דשבתא למעלה מעשרה ואוקימנא בכרמלית ואקילו בה רבנן מקולי רה"י דאי איכא מקום ד' על ד' הוא דהויא כרמלית ואי לא מקום פטור הוא מקולי רה"ר נמי דעד י' הויא כרמלי' למעלה מי' לא הויא כרמלית אלא מקום פטור. הא דרב גידל דאמר בית שאין בתוכו עשרה טפחים וקירויו

* * *

גליון הש"ס

גם קרפף יותר מבית סאתים כו' הזורק לתוכו חייב · עי' לקמן פ ע"א ברש"י ד"ה והוא שיש חיוב כו' וד' לט ע"ב ברש"י ד"ה מוקף לכרמלי' ונע"ג : שם רה"י קתני. וע"ש בטהרות פ"ו מ"ז שבילי בית הגלגל רה"י לשבת ושם מ"י איסטוונית רה"י לשבת ונ"ע : שם בתוכו אין מטלטלין וכו'. עי' עירובין פט ע"א תוס' ד"ה במחיצות: תוס' ד"ה אבל בין העמודים כו' רחב ט"ז אמה. עי' עירובין ו ע"ב תוס' ד"ה וכי תימא :